

EMD-bulletin

– nytt fra menneskerettsdomstolen i Strasbourg

Nr. 3 År 2014 Dato 19. mars Utgiver Norsk senter for menneskerettigheter

Kategori 1-avgjørelser fra EMD: Februar

§ Article 6 – Right to a fair trial

1. *In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice.*

2. *Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law.*

3. *Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:*

a. *to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him;*

b. *to have adequate time and facilities for the preparation of his defence;*

c. *to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not a sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require;*

d. *to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him;*

e. *to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.*

Norsk senter for menneskerettigheter

Redaktør **Anine Flaaten**

Redaksjonsassistent **Kari-Johanne Iversen**

Kontakt & abonnement info@nchr.uio.no

KARAMAN v. GERMANY

Date: 27/02/2014 **Application no.:** 17103/10

Articles: 6; 6-2; 34

Conclusion: No violation of Article 6 - Right to a fair trial (Article 6 - Criminal proceedings Article 6-2 - Presumption of innocence)

The case concerned Mr Karaman's complaint that his right to be presumed innocent was breached on account of references to his participation in a criminal offence in a judgment handed down by a German court in criminal proceedings against several of his co-suspects, who were tried separately from him.

The Court found in particular that: the trial court could not have avoided mentioning the role played by Mr Karaman in order to assess the guilt of one of the co-suspects in the fraud case; the language used by the trial court had made it sufficiently clear that any mention of Mr Karaman did not entail a determination of his guilt; and, the German courts had emphasised that it would be contrary to the presumption of innocence to attribute any guilt to him on the basis of the outcome of the trial against his co-suspects.

Norsk sammendrag på [Lovdata.no](http://lovdata.no)

+ Nyttige lenker

- Hudoc: EMDs database over egne avgjørelser
- Lovdata: EMD-sammendrag på norsk
- Informasjon om klage til EMD
- Norsk senter for menneskerettigheters EMK-sider
- Norsk senter for menneskerettigheters bibliotek
- EMD-bulletins internettsider

Månedens utvalgte: Karaman v. Germany

Fakta:

Klageren var en tyrkisk statsborger som var grunnlegger av en TV-kanal og direktør for ledelsen i TV-kanalens driftsselskap. TV-kanalen ble kringkastet både i Tyrkia og Tyskland. I 2006 startet den tyske påtalemyndigheten etterforskning av klageren og flere andre personer på bakgrunn av mistanke om svindel. Den påståtte svindelen gikk ut på misbruk av donasjoner til veldedige organisasjoner som hadde markedsført seg gjennom TV-programmer på klagerens TV-kanal. Straffesaken mot klageren ble adskilt fra de andre sakene, og i september 2008 ble to av klagerens medtiltalte dømt for grovt bedrageri. De dømte ble også funnet å være en del av et kriminelt nettverk. Avgjørelsen inneholdt

flere referanser til det kriminelle nettverkets ledelse i Tyrkia. I etterkant ble det publisert flere artikler i en tysk avis der klageren ble utpekt som lederen av det kriminelle nettverket.

Anførsler:

Klageren anførte at hans rett til å bli ansett uskyldig i tråd med konvensjonens artikkel 6(2) var krenket ved at det gjentatte ganger var vist til hans involvering i saken i dommen mot de andre tiltalte.

Staten imøtegikk klagerens anførsler.

Domstolens vurderinger:

Domstolen vurderte først statens anførsler om at klagen måtte avvises. Det første spørsmålet som ble drøftet i denne sammenheng var om klageren kunne være å anse som et offer i konvensjonens forstand. Domstolen uttalte at spørsmålet i saken var om uskyldpresumpsjonen kan anvendes på uttalelser i en dom rettet mot andre mistenkte i en adskilt rettssak og som ikke har rettslig bindende konsekvenser for klagerens kommende rettssak. Domstolen fant at verken ordlyden i artikkel 6 eller konvensjonens forarbeider ga svar på dette spørsmålet. Domstolen viste videre til tidligere praksis og uttalte at uskyldpresumpsjonen blant annet stiller krav til uttalelser som er fremsatt av domstolene eller andre offentlige tjenestemenn i forkant av en rettssak.

Domstolen uttalte at artikkel 6(2) har som formål å hindre underminering av borgernes rett til rettferdig rettergang. Det er ikke nødvendig at det er tatt formelt eller uttrykkelig stilling til vedkommendes skyld, det er tilstrekkelig at det er fremsatt ytringer som er egnet til å indikere at den tiltalte er skyldig. Domstolen viste igjen til tidligere avgjørelser hvor Domstolen hadde funnet at uskyldpresumpsjonen kan anvendes på uttalelser fremsatt under etterforskningen, selv om vedkommende ikke enda er formelt siktet. På bakgrunn av det overnevnte fant Domstolen at uskyldpresumpsjonen i prinsippet kan anvendes på en dom avsagt mot en klagers medtiltalte, selv om denne er adskilt fra klagerens sak. Domstolen viste i denne sammenheng til viktigheten av å tolke konvensjonen slik at man oppnår praktisk og effektiv beskyttelse. Domstolen fant at selv om avgjørelsen mot de andre mistenkte i straffesaken ikke var rettslig bindende for hans sak, kunne uttalelser fra avgjørelsen likevel påvirke saken. Det ble også bemerket at klageren ikke hadde noen mulighet til å forsvare seg mot påstandene fremsatt i saken mot hans medtiltalte. På denne bakgrunn kom Domstolen til at uskyldpresumpsjonen kunne anvendes i den foreliggende sak.

Det neste spørsmålet som Domstolen drøftet var om klageren hadde uttømt nasjonale rettsmidler før han klaget saken inn for Domstolen. Domstolen viste til at klageren hadde tatt saken sin for nasjonale domstoler, og at den i tillegg var klaget inn for den tyske konstitusjonsdomstolen. Saken ble ikke avvist fra konstitusjonsdomstolen på grunn av manglende uttømming av rettsmidler, men på et annet grunnlag. Domstolen var ikke enig i statens anførsler om at klageren måtte vente med å klage saken inn for Domstolen til hans egen straffesak var ferdig behandlet. Domstolen var heller ikke enig i at klageren måtte ha gått til sivil sak for å uttømme nasjonale rettsmidler, da klageren ikke ville fått avgjort spørsmålet om krenkelse av konvensjonen i en slik sak. Domstolen konkluderte etter dette med at klageren hadde uttømt de nasjonale

Har du
kommentarer
eller spørsmål?
Send mail til:
info@nchr.uio.no

rettsmidlene, og at det heller ikke var andre grunner til å avvise saken.

Domstolen gikk videre til å vurdere om det forelå en krenkelse av klagerens rettigheter i den foreliggende sak. Domstolen gjentok innledningsvis i denne vurderingen at uskyldspresumsjonen vil bli krenket av en juridisk avgjørelse eller uttalelse fra en offentlig tjenestemann som angår en person som er tiltalt for en kriminell handling og som gir uttrykk for at den tiltalte er skyldig før spørsmålet om skyld er avgjort ved dom. Det ble videre gjort rede for at det foreligger en fundamental distinksjon mellom en uttalelse om at en person er mistenkt for en kriminell handling, og en uttalelse om at vedkommende faktisk er skyldig. Under henvisning til tidligere praksis uttalte Domstolen at ordvalget i uttalelsen ville være av stor betydning. På samme tid må man ta hensyn til den kontekst som uttalelsen er fremsatt i, og omstendighetene rundt uttalelsen kan således veie opp for et uheldig ordvalg. Domstolen uttalte videre at den aksepterte myndighetenes argumentasjon om at det i komplekse straffesaker kan være nødvendig å henvise til saker som ikke kan behandles sammen. Særlig ved fastsettelsen av de faktiske forhold som avgjørelsen skal bygge på, må domstolen kunne gi uttrykk for mer enn mistanker og påstander.

Domstolen gikk så videre til å vurdere spørsmålet om krenkelse i den konkrete saken. Domstolen bemerket innledningsvis at det i tysk rett er en klar regel om at man ikke kan fastsette skyld for en person i en sak vedkommende ikke er en del av. Uttalelsene i den aktuelle dommen måtte derfor sees i lys av denne bestemmelsen. Domstolen måtte vurdere om de nasjonale domstolene hadde ordlagt seg på en slik måte at det reiste tvil om domstolen hadde tatt stilling til klagerens skyld, og således vanskeliggjort muligheten for en rettferdig rettergang i saken mot han. Domstolen fant at det var nødvendig den tyske domstolen å ta stilling til klagerens rolle for å avgjøre den første straffesaken.

Domstolen gikk videre til å vurdere om den nasjonale domstolen hadde gjort det tilstrekkelig klart at det ikke implisitt var tatt stilling til klagerens skyld. Dommen ble offentliggjort først ved en muntlig presentasjon, og så skriftlig publisering. Klageren hevdet at den muntlige fremstillingen krenket hans rettigheter ved å implisere skyld. Domstolen fant ikke grunn til å konkludere i tråd med klagerens påstand da det ikke var fremlagt en presis gjengivelse av den muntlige presentasjonen. I den skriftlige og offentliggjorte utgaven var klageren anonymisert og henvist til som «tiltalt i separat sak», noe Domstolen fant at bidro til å understreke at den nasjonale domstolen ikke tok stilling til klagerens skyld. Domstolen viste endelig til at det ved publisering av dommen ble gjort uttrykkelig klart at spørsmålet om tiltaltes skyld ikke ble avgjort i dommen. Domstolen kom etter dette til at det ikke forelå en krenkelse av konvensjonens artikkel 6(2).

*

*

*